

Krisztus és az egyház

János 2,13-22

Böjt 5. vasárnapja

1953. március 22

Egyházunk a mai vasárnapon Krisztust, mint Főpapot akarja a gyülekezetek szeme elé állítani. A felolvasott ige a Főpapot a templomban mutatja be. A jeruzsálemi templom, ahol a történet lezajlik, nem egy templom a sok közül, hanem a templom, az egyetlen templom. A zsidó népnek csak ez az egy temploma volt. Csak itt lehetett áldozatot bemutatni, a zsinagógákban csak imádkozás, ének és tanítás folyhatott. Ez a templom tehát mindig az egész egyház jelképe volt. Ezért beszélhetünk az alapige alapján nemcsak a Főpap és a templom, hanem a Főpap és az egyház viszonyáról is. Nézzük, mit tanít a mai ige erről a kérdésről: Krisztus és az egyház!

1. Krisztus szereti az egyházat

A félelmetesen indulatos, kezében ostort pattogtató Krisztusban nem könnyű felfedezni a szeretetet. Félnek tőle, menekülnek előle. A tanítványoknak azonban eszébe jut egy zsoltárvers az Úr házához való féltő szeretetről, s egyszerre megvilágosodik előttük az egész jelenet. A templomtisztítás egyszerre a zsoltárvers illusztrációja lesz s megmagyarázza azt, a zsoltárvers pedig egyszerre megmagyarázza a templomtisztítást. Még ők sem látták ilyenek Krisztust, az ő szívük is megdermed a rémülettől először, de azután a zsoltárvers nyomán egyszerre tisztán látják: Az Úr házához való féltő szeretet emésztíti őt.

Van azonban a történetben olyan részlet is, mely ilyen eligazító íráshely nélkül is mutatja, hogy Krisztus szereti az egyházat. Így kezdődik ugyanis a történet „Közel vala a zsidók húsvétja és felméne Jézus Jeruzsálembe” (13.v.). Jézus tehát templombajáró ember volt. Szombatoként elment a zsinagógába, ünnepenként pedig a jeruzsálemi templomba.

Nem volt ez könnyű. A zsinagóga még csak közel volt, de a templom már messze esett. Történetünkben például Kapernaumból megy Jézus a jeruzsálemi templomba. Ez az út légvonalban is kb. 140 kilométer. És ezt mind gyalog kellett megtenni, mégpedig nemcsak oda, hanem visszafelé is. 280 kilométert gyalogolni a temploméért csak az képes, aki nagyon szereti a templomot. Te, akinek néha még a harang hallótávolságából is messzi van a templom, gondold meg ezt és szégyelld el magad!

Nemcsak fizikailag, hanem szellemileg sem volt könnyű Jézusnak az istentiszteletek rendszeres látogatása. Milyen óriási szellemi fölényben volt Ő, a Főpap, kora egyházának vezetői felett! Ugyan mit mondhatott volna neki egy falusi zsinagóga vezetője, jelenthetett-e annak hallgatása valami épülést a számára? Vagy a jeruzsálemi templom vér- és tömjénszagú fényes ceremóniái? Milyen semmitmondó ürességek voltak mindezek azokhoz a hajnali vagy éjszakai órákhoz képest, amiket Ő maga töltött el csendességben és imádságban az Atyával! Csak az képes erre, aki nagyon szereti a templomot.

Az is nehézzé tette számára az istentiszteletek rendszeres látogatását, hogy az egyházi vezetők személyes ellenségei voltak. A zsinagógában való

megjelenését arra használták fel, hogy tört vessenek neki, nem mond-e vagy nem tesz-e valami olyat, aminek alapján vádat lehet emelni (Máté 12,9-10). A jeruzsálemi templom főpapjai, farizeusai és írástudói pedig egy kanál vízben megfojtották volna őt. Mégis elment a templomba.

Amikor a finn egyház nem ismerte még fel a Szentlélek munkáját az ébredésben s üldözte az ún. felébredteket, az istentiszteleteken is sokszor támadták és szidalmazták őket a prédikációban, a felébredtek azonban mégis hűségesen jártak az istentiszteletekre. Mikor megkérdezték tőlük: „Miért jöttök, mikor mindig csak a szidalmakat halljátok?” ezt felelték: „Amíg a templomban az oltár előtt és a szószéken a Bibliából olvasnak fel, amíg a Hiszekegyet mondják, a Miatyánkot imádkozzák s az Úr által rendelt ároni áldással áldják meg a népet, addig a mi helyünk ott van.” Ilyen a Krisztustól tanult egyházszerszetet. Így szereted-e te is az egyházat?

2. *Krisztus megtisztítja az egyházat*

A templomba érkező Jézus a templom előpitvarában egész vásárt talál. Nem szokatlan látvány ez. A nagy ünnepeken így szokott ez lenni. Így gondoskodott az egyház hibátlan áldozati állatokról, a templombajövők kényelméről, no meg a saját hasznáról is. Ott voltak az áldozatra alkalmas állatok: ökrök, juhok és galambok. Ott tolongtak az eladók és vevők. Asztaluk mellett ültek a pénzváltók, akik a különböző országokból jövő hívek pénzét a templompénzre átváltották. Elképzelhető, milyen vásári piszok és milyen vásári láрма lehetett ott. Az ökrök bőgtek, a juhok bégettek, a galambok turbékoltak, a pénz csörgött, a vevők alkudoztak, az eladók magasztalták árujukat. Egy fallal beljebb pedig ünnepi ceremóniával áldozatot mutattak be Istennek. Jézus nem bírta ezt elnézni. A földön szerteszt heverték a feláldozott állatok kötelei, melyekre nem volt már szükség. Jó vastag ostort font belőlük. Alakja kiegyenesedett, szeme villogott, ajka harsányan kiáltott, kezében pedig elkezdett csattogni az ostor. Ijedten menekült előle állat és ember egyaránt. Egymaga szétverte az egész vásárt. Megtisztította a templomot.

Az emberek kezében az ostor a kínzás, a büntetés, a megszegyenítés eszköze. Krisztus kezében a féltő szereteté. Ha nem szeretné az egyházat, sorsára hagyná, de mivel szereti, nem mindegy neki, hogy mi lesz belőle és vele. Meg akarja tisztítani s ha az egyház nem ért a szóból, nem elég neki az ige figyelmeztetése, akkor elkezd vele beszélni azon a nyelven, amelyet azután kénytelen megérteni: a tények, az események nyelvén. Nem nyúl az ostorhoz, ha nincs rá szüksége, de csupa álszeretetből nem kíméli meg tőle az egyházat, ha nem ért a szóból.

Mitől akarja Jézus megtisztítani az egyházat? A kalmárság lelkétől (16.v.). Az üzleti szellemtől. Meg akarja tisztítani magát az egyházat is. Neki nem mindegy, hogy miből él az egyház. Az oltárra csak tiszta pénz való: az élő hívek önkéntes hálaáldozata. Nem gondolod-e, hogy amikor ma egymásután hull ki az egyház kezéből minden más megélhetési forrás, abban benne csattog a Főpap tisztító ostora, aki azt akarja, hogy az egyházat az élő hívek önkéntes hálaáldozata tartsa fenn?

De a híveket is meg akarja szabadítani az üzleti keresztyénségtől, hogy a templomban ne a maguk hasznát, hanem Isten dicsőségét keressék. Nemcsak a jeruzsálemi templomlátogatók és vásárosok szorultak erre rá. Mi is nagyon, rászorulunk. Néha egész durva formában akarunk Istennel üzletet kötni. Bajunkban hozzá fordulunk, adományunkkal, jó cselekedetünkkel vagy kegyeskedéssel meg akarjuk vesztegetni, hogy intézze el kedvezően ügyünket. Néha finomabb formában jelentkezik a kalmárság lelke. Azért jövünk templomba, hogy itt valami lelki hasznat vagy lelki élvezetet nyerjünk. Ez is üzleteskedés, mert nem Istent keresi a templomban, hanem önmagát. Nem gondolod-e, hogy amikor ma nem jelent előnyt Isten házának látogatása, ebben a helyzetben is benne van a Főpap tisztító korbácsa?

3. Krisztus élő egyházat akar

Az üzleti érdekeikben sértett vásárosok és a templom urai nem mernek szembeszállani Jézussal, pedig ők voltak a többség és az övék volt a hatalom. Félték tőle. Ehelyett jelt követeltek tőle a templomtisztítás jogcímének igazolására. Ezzel elismerték, hogy a prófétáknak van joguk az egyház ostromozására, Jézustól csupán prófétaságának igazolását követelik. Jelt kérnek, s nem veszik észre, hogy a jel ott van előttük. Az a tény, hogy félnék tőle, hogy nem mernek ellenállni, ez minden csodánál ékesebben beszélő csodajel. Jézus rejtélyes feleletet ad nekik: 19. v. A zsidók a názáreti ács lebecsmérlő szakvéleményét érzik ki a csodaszép jeruzsálemi templom felett ebből a feleletből. A tanítványok is csak később értik meg, hogy Jézus a halálának és feltámadásának jeléről beszél, vagy ahogyan János mondja: az ő testének templomáról.

Krisztus, aki a mi emberi testünket hordozta, azt akarja, hogy a mi testünk is templom legyen. A Főpap élő egyházat akar, amelyben nemcsak egy temploma van minden gyülekezetnek, hanem annyi temploma van, ahány lélek tartozik hozzá. Minden test templom, melyben zúg az Isten dicséretének himnusza, betölt az imádság levegője s uralkodik benne Isten igéje, a szentség fényessége pedig sugárik róla a sötét világba! Pállal kérdezem: „Tudjátok-e, hogy a ti testetek a bennetek lakozó Szent Léleknek temploma?” (I. Kor 6,19). Vajon tudja-e rólunk a világ is?

Ma Judica vasárnapja van, az ítélet vasárnapja. Alázzuk meg magunkat a templomtisztítás történetének ítéletes üzenete alatt, értsük meg a templomtisztító események kemény beszédét, s akkor egyszerre evangélium lesz számunkra ez a történet. Amelyik edényt megfoltoztatja az ember, azt még használni akarja. Amelyik csatornát, ha eliszaposodás folytán használhatatlanná lesz, kitisztíttatja még a hatóság, azt még karbantartásra érdemesnek tekinti. Az egyház megtisztítása tehát nem az egyház pusztulásának, hanem az egyház megtartásának a jele. Ezt akarja az a Főpap, aki úgy szerette az egyházat, hogy önmagát adta azért (Ef 5,25), hogy az ő hátán csattanó korbács nyomán kiserkedt vér mossa tisztára az egyházat.

Krisztus így szerette az egyházat. Te hogyan szereted egyházadat? Ámen.